

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ**

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/νση: Κάνιγγος 20
Τ.Κ.: 101 81
Πληροφορίες : Αλεξάνδρα Νάσσου
Τηλέφωνο : 213 1514454
Fax : 210 3843236
E-mail : anassou@gge.gr

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Δρ. Πρωτόκ. 1212

Παραλήφθηκε 26/06/2013

Με φαξ & e-mail από
την υπηρεσία μας

Αθήνα, 25/06/2013
Αρ. Πρτ. : K1-1259

Προς:

- Όλα τα Επιμελητήρια της χώρας
- Κ.Ε.Ε.Ε.

Κοιν.:

- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εμπορίου

ΘΕΜΑ: Παροχή πληροφοριών σχετικά με την υποχρέωση εγγραφής ή μη κλάδων οικονομικών δραστηριοτήτων στα μητρώα των Επιμελητηρίων

Αναφερόμενοι στο ανωτέρω θέμα και για λόγους ενιαίας εφαρμογής των σχετικών διατάξεων της επιμελητηριακής νομοθεσίας, σημειώνουμε τα εξής:

'Οπως γνωρίζετε, η υφιστάμενη περί Επιμελητηρίων νομοθεσία (αρθρ. 1, παρ. 3 του ν. 2081/1992, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) αναφέρει «3. Μέλη του Επιμελητηρίου είναι υποχρεωτικά: α. Τα φυσικά πρόσωπα, που έχουν την έδρα της εμπορικής τους δραστηριότητας στην περιφέρεια του Επιμελητηρίου. β. Τα νομικά πρόσωπα και οι συνεταιρισμοί, εφόσον έχουν εμπορική ιδιότητα και έδρα στην περιφέρεια του Επιμελητηρίου. γ. Τα υποκαταστήματα ημεδαπών επιχειρήσεων, στα οποία περιλαμβάνονται και τα υποκαταστήματα ημεδαπών τραπεζών, τα υποκαταστήματα ή τα πρακτορεία αλλοδαπών επιχειρήσεων, εφόσον είναι εγκατεστημένα στην περιφέρεια του οικείου Επιμελητηρίου, καθώς και οι παραγωγικές μονάδες των ανωτέρω επιχειρήσεων, που είναι εγκατεστημένες εκτός της περιφέρειας του οικείου Επιμελητηρίου, στο οποίο βρίσκεται η έδρα τους. Η υποχρέωση εγγραφής στο οικείο Επιμελητήριο αρχίζει στην περίπτωση των φυσικών προσώπων από την έναρξη της εμπορικής τους δραστηριότητας και στην περίπτωση των νομικών προσώπων από τη σύστασή τους».

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι όποια φυσικά ή νομικά πρόσωπα έχουν την εμπορική ιδιότητα, είναι υποχρεωμένα να εγγράφονται στα οικεία Επιμελητήρια της έδρας τους από τη έναρξη της εμπορικής τους ιδιότητας. Από την υποχρέωση αυτή **«εξαιρούνται υπηρεσίες**, που παραδοσιακά κατηγοριοποιούνται ως υπηρεσίες ελευθέριων, επιστημονικών και καλλιτεχνικών επαγγελμάτων, οι οποίες συνιστούν ουσιαστική παροχή, με την οποία ικανοποιείται άμεσα μία ανθρώπινη βιοτική ανάγκη και βρίσκονται εκτός εμπορίου και εκτός του Εμπορικού Δικαίου (π.χ. υπηρεσίες γιατρού,

δικηγόρου, αρχιτέκτονα, καθηγητή, συγγραφέα, χημικού, ηθοποιού, επιστήμονα, ξεναγού κ.λπ.)»
(Γνωμοδότηση υπ' αρ. 774/1999, η οποία έχει γίνει αποδεκτή).

Επίσης, στη σχετική γνωμοδότηση τονίζεται ότι οι αυτοπροσώπως ασκούντες αμειβόμενα ελευθέρια επαγγέλματα, όπως ρητά κατονομάζονται στο ως άνω άρθρο 48 του ν. 2238/1994, δεν έχουν υποχρέωση να εγγραφούν βάσει των διατάξεων της επιμελητηριακής νομοθεσίας στα οικεία Επιμελητήρια, εκτός εάν οι ασκούντες το ελευθέριο επάγγελμα δεν παρέχουν τις υπηρεσίες τους αυτοπροσώπως, αλλά έχουν συστήσει ατομική επιχείρηση ή προσωπική εταιρεία, στις οποίες προέχοντα χαρακτήρα έχουν η ριψοκίνδυνη διαμεσολάβηση, η εμπορική κερδοσκοπία και η απεύθυνση των υπηρεσιών όχι σε ιδιωτική βάση, αλλά στην αγορά, ενώ ο επιστημονικός ή καλλιτεχνικός χαρακτήρας του ελευθερίου επαγγέλματος δεν είναι ο προέχων, αλλά περιέρχεται σε δεύτερο ρόλο και υποχωρεί προ του εμπορικού κέρδους. Τούτο σημαίνει ότι εάν δεν προκύπτει εμπορική δραστηριότητα, αλλά ο προέχων χαρακτήρας είναι επιστημονικός ή καλλιτεχνικός, τότε τεκμαίρεται ότι δεν εγγράφεται.

Επίσης, σύμφωνα με την εν λόγω γνωμοδότηση, η απαρίθμηση των ελευθερίων επαγγελμάτων στο άρθρο 48 του φορολογικού νόμου γίνεται αποκλειστικά από φορολογική σκοπιά, ενώ γίνεται παγίως δεκτό ότι το φορολογικό δίκαιο έχει αυτονομία έναντι του εμπορικού δικαίου, επομένως, οι έννοιες της εμπορικής πράξης, της επιχείρησης και των ελευθερίων επαγγελμάτων στο φορολογικό δίκαιο και στο εμπορικό δίκαιο δεν ταυτίζονται.

Οι γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ., όπως γνωρίζετε, αποτελούν αυθεντική ερμηνεία τόσο του γράμματος, όσο και του πνεύματος της νομοθεσίας και είναι κατευθυντήριες σταθερές για την αντιμετώπιση από τις υπηρεσίες ανάλογων περιπτώσεων.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, αλλά και από το σύνολο της νομοθεσίας που διέπει τα Επιμελητήρια, δεν υφίσταται ρητή διάταξη απαρίθμησης υποχρεωτικότητας ή μη εγγραφής διαφόρων επαγγελμάτων, όπως και των γεωργών, αλλά τεκμαίρεται αυτή από τα πραγματικά περιστατικά. Τούτο σημαίνει ότι εάν δεν προκύπτει εμπορική δραστηριότητα, τότε τεκμαίρεται ότι δεν εγγράφονται.

Συνεπώς, η μη ύπαρξη ρητής διάταξης, ήτοι εξαντλητικού καταλόγου υπόχρεων εγγραφής στα Επιμελητήρια, επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια ενός εκάστου Επιμελητηρίου να ανιχνεύει τον τύπο της εμπορικότητας που θα επιχειρηθεί με συνδυασμό των παραδοσιακών στοιχείων της εμπορικής δράσης (από την επιστήμη), δηλαδή της ριψοκίνδυνης διαμεσολάβησης ή άλλης παροχής υπηρεσιών κατά την παραγωγή και κυκλοφορία των αγαθών και των υπηρεσιών αφενός, και του κέρδους αφετέρου. Επίσης, δεν αποκλείεται από τη νομοθεσία η προαιρετική εγγραφή σε Επιμελητήριο κάποιου ενδιαφερόμενου.

Ως προς την περίπτωση των γεωργών, κτηνοτρόφων κ.λπ., εφόσον τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει εμπορική δραστηριότητα αυτών γενικότερα ως φυσικών προσώπων, η πρακτική η οποία ακολουθείται από το σύνολο σχεδόν των Επιμελητηρίων της χώρας είναι η μη εγγραφή τους στα μητρώα, άποψη την οποία συμμεριζόμαστε στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης - εκτός εάν σε συγκεκριμένη περίπτωση ενέχονται και στοιχεία εξέτασης κερδοσκοπικού/εμπορικού χαρακτήρα, μέσω της δραστηριότητας, την οποία ασκούν, ως ανωτέρω.

Επίσης, σημειώνουμε ότι εάν προαιρετικά κάποια επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο έχει προβεί σε εγγραφή σε Επιμελητήριο, παρέχεται μεν σ' αυτή την περίπτωση η δυνατότητα αιτήματος διαγραφής, αλλά κατά την άποψή μας, η διαγραφή αυτή δεν πρέπει να αναπέμπει σε καταβολή προηγούμενων εισφορών. Ο ενδιαφερόμενος στην εν λόγω περίπτωση, έχει λάβει τις παροχές, που απορρέουν από την εγγραφή του στο Επιμελητήριο.

Ωστόσο, η υποχρέωση ομοιόμορφης εφαρμογής από το σύνολο των Επιμελητηρίων στις κατ' αντιστοιχία περιπτώσεις, έχει παρατηρηθεί ότι δεν τηρείται. Ιδιαίτερα, σε περιπτώσεις εταιρειών οιασδήποτε μορφής, πρέπει να εξετάζονται συνδυαστικά τα πραγματικά περιστατικά και η υποχρέωση ή μη εγγραφής στο Επιμελητήριο να μην είναι μοναδικό κριτήριο η επαγγελματική ιδιότητα, αλλά εάν απορρέει εμπορική δραστηριότητα.

Τέτοια φαινόμενα μπορεί να δημιουργήσουν προστριβές μεταξύ Επιμελητηρίων, ιδιαίτερα μεταξύ των όμορων Επιμελητηρίων, αλλά κυρίως πρόκειται για αθέμιτες συμπεριφορές, οι οποίες δεν προάγουν τον Επιμελητηριακό θεσμό.

Προς άρση οιασδήποτε τέτοιας κατάστασης, παρακαλούμε την ενιαία αντιμετώπιση εγγραφής στα Επιμελητήριά σας και σε περίπτωση που έχετε αμφιβολία, μπορείτε να θέτετε σχετικά ερωτήματα στην υπηρεσία μας ή να ζητάτε τη συνδρομή της Κ.Ε.Ε..

Ο Διευθυντής

Γεώργιος Λιώρης